

Briselē, 18.1.2018.
COM(2018) 21 final

2018/0006 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

**ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza
attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem**

{SWD(2018) 9 final} - {SWD(2018) 11 final}

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN) ir patēriņa nodoklis, ko galu galā sedz galapatērētājs, bet iekasē uzņēmumi, kas piegādā preces vai sniedz pakalpojumus. PVN direktīvā¹ ir noteikti vairāki administratīvie pienākumi, kas paredzēti, lai nodrošinātu sistēmas pareizu darbību (piemēram, PVN reģistrācija, rēķinu sagatavošana, uzskaitē un ziņošana). Atbilstības nodrošināšanas slogs, kas izriet no nepieciešamības izpildīt šos pienākumus, uzņēmumiem rada izmaksas, ko sauc par “saistību izpildes izmaksām”. PVN saistības ir īpaši apgrūtināšas mazajiem uzņēmumiem, ņemot vērā, ka tiem ir ierobežotāki resursi nekā lielajiem uzņēmumiem. Tas nozīmē, ka mazajiem uzņēmumiem² (turpmāk “MVU”) ir proporcionāli lielākas PVN saistību izpildes izmaksas nekā lielajiem uzņēmumiem.

Tādēļ PVN direktīvā ir paredzēti vairāki noteikumi, kuru mērķis ir atvieglot MVU uzlikto slogu saistībā ar PVN. Šie noteikumi lielā mērā ir ietverti direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā “Īpašs režīms mazajiem uzņēmumiem” (turpmāk “MVU režīms”). Tie ļauj dalībvalstīm i) paredzēt vienkāršotas PVN uzlikšanas un iekasēšanas procedūras un ii) atbrīvot MVU, kuru gada apgrozījums nepārsniedz noteiktu robežvērtību, no PVN uzlikšanas un atskaitīšanas (turpmāk “MVU atbrīvojums”). Vienkāršotās PVN saistības ir noteiktas arī PVN direktīvā, tomēr ārpus MVU režīma. Šie pasākumi ir fakultatīvi, proti, dalībvalstis var tos piemērot, un uzņēmumi var no tiem gūt labumu.

Pašreizējā iniciatīva ir daļa no reformu paketes, par ko paziņots PVN rīcības plānā³. To papildināja turpmāki pasākumi plānā⁴ īstenošanai, kā paskaidrots turpmāk sadaļā par saskanību ar spēkā esošajiem politikas noteikumiem PVN jomā, un Komisijas priekšsēdētāja Junkera nodomu vēstule, kas bija pievienota 2017. gada runai par stāvokli Savienībā⁵. Tomēr pārskats ir novēlots trīs galveno iemeslu dēļ.

Pirmkārt, neraugoties uz to, ka dalībvalstis var atbrīvot MVU no PVN un šī iespēja tiek plaši izmantota, MVU joprojām cieš no nesamērīgām PVN saistību izpildes izmaksām; iemesls ir

¹ Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu ([OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.](#)).

² ES līmenī MVU parasti definē saskaņā ar Komisijas 2003. gada 6. maija Ieteikumu par mikro, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju ([OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.](#)). Tomēr PVN direktīva ar tās noteikumiem mazajiem uzņēmumiem ir vērsta uz uzņēmumiem, kuri darbojas daudz mazākā mērogā un kas saskaņā ar vispārīgo definīciju būtu uzskatāmi par “mikrouzņēmumiem” (t. i., ar apgrozījumu līdz EUR 2 000 000). Šādi uzņēmumi veido apmēram 98 % no visiem ES uzņēmumiem.

³ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā “Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu” ([COM\(2016\) 148 final](#)).

⁴ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā “Turpmākie pasākumi PVN rīcības plāna īstenošanai. Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks rīkoties” ([COM\(2017\) 566 final](#)).

⁵ Stāvoklis Savienībā — 2017. gads. Nodomu vēstule priekšsēdētājam Antonio Tajāni un premjerministram Jiri Ratasam, 2017. gada 13. septembris, pieejama: https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/state-union-2017-brochure_en.pdf. Skat. arī I pielikumu Komisijas 2017. gada darba programmai, COM(2016) 710 *final*, Strasbūra, 25.10.2016., 3. lpp., pieejams: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/cwp_2017_annex_i_lv.pdf.

veids, kādā MVU atbrīvojums ir izveidots. Jo īpaši, MVU, kas ir iesaistīti pārrobežu tirdzniecībā, nevar gūt labumu no MVU atbrīvojuma citās dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā uzņēmumi veic uzņēmējdarbību. Turklāt PVN saistību izpildes augstās izmaksas izriet no PVN saistību noteikumu sarežģītības un dažādības visā ES, ko MVU var nākties ievērot pārrobežu tirdzniecībā.

Otrkārt, pašreizējai sistēmai ir kropļojoša ietekme uz konkurenci gan iekšzemes, gan ES tirgos. MVU atbrīvojums kādā dalībvalstī, kas ir pieejams tikai uzņēmumiem, kas veic uzņēmējdarbību šajā dalībvalstī, negatīvi ietekmē to uzņēmumu konkurences situāciju, kuri veic uzņēmējdarbību citās dalībvalstīs un veic piegādes tajā pašā tirgū. Paredzams, ka šī situācija pasliktināsies, ja saskaņā ar ierosināto galīgo PVN sistēmu tiks veikta pāreja uz nodokļu uzlikšanu galamērķī; daudziem MVU var nākties saviem klientiem PVN aprēķināt citādi, nekā to dara tajā dalībvalstī, kurā tie veic uzņēmējdarbību. Princips par nodokļu uzlikšanu galamērķī paredz, ka PVN ir jādeklarē un par to jāatskaitās tajā dalībvalstī, kurā klients veic uzņēmējdarbību ("galamērķa" dalībvalsts), nevis dalībvalstī, kurā MVU veic uzņēmējdarbību ("izcelsmes" dalībvalsts). Tas nozīmē, ka i) attiecībā uz MVU nepastāv vienlīdzīgi konkurences apstākļi tirdzniecībai Eiropas Savienībā un ii) MVU tiek demotivēti veikt pārrobežu operācijas un maksimāli izmantot iespējas, ko piedāvā vienotais tirgus, ņemot vērā ar PVN saistītās saistības citās dalībvalstīs.

Vietējā līmenī izkropļojumi rodas tāpēc, ka vienkāršotās PVN saistības principā ir saistītas ar MVU atbrīvojuma izmantošanu, un MVU, uz kuriem atbrīvojums neattiecas (jo tie ir pārsnieguši apgrozījuma robežvērtību vai ir izvēlējušies parasto PVN režīmu), nevar gūt labumu no tām. Tas var radīt tā saucamo "robežvērtības efektu", kas nozīmē, ka MVU palēnina savu izaugsmi, lai nepārsniegtu MVU atbrīvojuma robežvērtību.

Treškārt, pārskatīšana sniedz iespēju veicināt brīvprātīgu atbilstības nodrošināšanu un līdz ar to palīdz samazināt ieņēmumu zaudējumus, ko rada neatbilstība noteikumiem un krāpšana PVN jomā. Lai gan MVU jau ir grūtības izpildīt iekšējās PVN saistības, pārrobežu tirdzniecībā iesaistītajiem uzņēmumiem uzlikto PVN saistību izpilde citās dalībvalstīs ir vēl nopietnāks šķērslis, jo trūkst saskaņotības visā ES. Vienkāršotā reģistrācijas un maksāšanas sistēma *MOSS* (vienas pieturas aģentūras minishēma) risina šīs problēmas saistībā ar elektroniskajiem pakalpojumiem, kas tiek sniegti galīgajiem patērētājiem (*B2C*). Lai gan ar e-komercijas priekšlikumu *MOSS* tiek paplašināta un attiecināta uz visām *B2C* piegādēm, joprojām ir vajadzīgi turpmāki uzlabojumi.

Ir vēl divi iemesli, kas liek rīkoties.

Pirmkārt, MVU režīms jau ir novecojis, jo tas darbojas, pamatojoties uz novirzēm. Pašas PVN direktīvas noteikumi paredz iespēju atkāpties no MVU atbrīvojuma pamata robežvērtības EUR 5000 apmērā, un tajos skaidri noteiktas robežvērtības 19 dalībvalstīm. Tomēr 10 dalībvalstīs patlaban izmanto atkāpes no piemērojamajām robežvērtībām, un jau ir iesniegti vairāki jauni atkāpes pieprasījumi.

Otrkārt, MVU režīms, kas paredz pasākumus, kas piemērojami dalībvalstī, kurā mazie uzņēmumi veic uzņēmējdarbību, kļūst neilgtspējīgs, jo PVN sistēma virzās uz nodokļu uzlikšanu, kas balstīta uz galamērķi.

Tā rezultātā pārskatīšanas mērķis ir izveidot modernu un vienkāršotu MVU režīmu. Jo īpaši tās mērķis ir i) samazināt PVN saistību izpildes izmaksas MVU gan vietējā, gan ES līmenī; ii) samazināt konkurences kropļojumus gan vietējā, gan ES līmenī; iii) samazināt "robežvērtības

efekta” negatīvo ietekmi un iv) vienkāršot MVU veikto atbilstības nodrošināšanu un nodokļu administrāciju veikto uzraudzību.

Tas ir saskaņā ar šā priekšlikuma mērķiem, proti:

- palīdzēt izveidot vidi, kas veicina MVU izaugsmi;
- palīdzēt ieviest efektīvu un stabilu PVN sistēmu ar mērķi izveidot vienotu ES PVN zonu un
- veicināt padziļināta un taisnīgāka vienotā tirgus netraucētu darbību.
- **Saskanība ar spēkā esošajiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā**

Pārskatīšana ir daļa no PVN rīcības plāna, kurā izklāstīti veidi, kā modernizēt PVN sistēmu, lai tā kļūtu vienkāršāka, izturīgāka pret krāpšanu un labvēlīgāka uzņēmumiem. Jo īpaši ar šo priekšlikumu papildina divas citas likumdošanas iniciatīvas, kas izriet no PVN rīcības plāna par pāreju uz nodokļu uzlikšanu, kas balstīta uz galamērķi: i) 2016. gadā pieņemtais e-komercijas priekšlikums⁶ un ii) 2017. gada oktobrī pieņemtais galīgās PVN sistēmas priekšlikums⁷. Tas ir saderīgs arī ar PVN noteikumiem par pakalpojumu sniegšanas vietu telekomunikāciju, apraides un elektroniski sniegtu pakalpojumu jomā⁸, kas stājās spēkā 2015. gadā.

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

Šis priekšlikums atbilst 2015. gada vienotā tirgus stratēģijai⁹, kurā Komisija noteica pasākumus, lai palīdzētu MVU un jaunuzņēmumiem augt un novērstu galvenās grūtības, ar ko MVU saskaras visos to dzīves cikla posmos un kas tiem neļauj pilnībā izmantot vienotā tirgus sniegtās priekšrocības. Turklāt tas ir saskaņā ar ES politiku attiecībā uz MVU, kā norādīts 2016. gada paziņojumā par jaunuzņēmumiem¹⁰, un atbilst principam “Vispirms domāt par mazākajiem”, kas izklāstīts 2008. gada paziņojumā par Mazās uzņēmējdarbības aktu¹¹.

⁶ Priekšlikums Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK un Direktīvu 2009/132/EK attiecībā uz konkrētām pievienotās vērtības nodokļa saistībām pakalpojumu sniegšanā un preču tālpārdošanā ([COM\(2016\) 757 final](#)).

⁷ Priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa sistēmas atsevišķu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu un galīgās nodokļa uzlikšanas sistēmas ieviešanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm ([COM\(2017\) 569 final](#)).

⁸ Padomes Īstenošanas regula (ES) Nr. 1042/2013 (2013. gada 7. oktobris), ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 attiecībā uz pakalpojumu sniegšanas vietu ([OV L 284, 26.10.2013., 1. lpp.](#)) un Padomes Regula (ES) Nr. 967/2012 (2012. gada 9. oktobris), ar ko Īstenošanas regulu (ES) Nr. 282/2011 groza attiecībā uz īpašajiem režīmiem nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgā dalībvalstī un kas sniedz telekomunikāciju pakalpojumus, apraides pakalpojumus vai elektroniskos pakalpojumus personām, kuras nav nodokļa maksātājas ([OV L 290, 20.10.2012., 1. lpp.](#)).

⁹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Vienotā tirgus pilnīgošana — plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai” ([COM\(2015\) 550 final](#)), 4. lpp.

¹⁰ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas topošie līderi – jaunuzņēmumu un augošo uzņēmumu atbalsta iniciatīva” ([COM\(2016\) 733 final](#)), 4. lpp.

¹¹ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Vispirms domāt par mazākajiem”, Eiropas Mazās uzņēmējdarbības akts “Small Business Act” ([COM\(2008\) 394 final](#)), 4.-5. lpp. un 7.-8. lpp.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

• Juridiskais pamats

Ar direktīvu, kas paredzēta šajā priekšlikumā, tiek grozīta PVN direktīva, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 113. pantu. Minētajā pantā paredzēts, ka Padome saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru pēc apspriešanās ar Eiropas Parlamentu un Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, ar vienprātīgu lēmumu pieņem noteikumus par dalībvalstu tiesību aktu saskaņošanu netiešo nodokļu jomā.

• Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)

Priekšlikums atbilst Līguma par Eiropas Savienību¹² 5. pantā noteiktajam subsidiaritātes principam. Galvenās konstatētās problēmas (atbilstības nodrošināšanas augstās izmaksas, kropļojošā ietekme utt.) izraisa spēkā esošās PVN direktīvas noteikumi. Lai šos noteikumus vienkāršotu ar mērķi samazināt atbilstības nodrošināšanas slogu MVU, Komisijai ir jāiesniedz priekšlikums grozīt PVN direktīvu. Dalībvalstīm ir ļoti ierobežota rīcības brīvība saistībā ar direktīvu. Tādējādi šis priekšlikums nepārprotami sniegs pievienoto vērtību salīdzinājumā ar to, ko iespējams sasniegt atsevišķu dalībvalstu līmenī.

• Proporcionalitāte

Priekšlikums ir saskaņā ar proporcionalitātes principu, jo tajā paredzētā rīcība nesniegsies tālāk par to, kas ir nepieciešams Līguma mērķu īstenošanai, un konkrēti vienotā tirgus sekmīgas darbības nodrošināšanai. Subsidiaritātes pārbaudes rezultāti liecina, ka bez priekšlikuma grozīt PVN direktīvu dalībvalstīs nav iespējams risināt problēmas, ar ko saskaras MVU un ko izraisa spēkā esošie PVN noteikumi. Ierosinātie uzlabojumi attiecas tikai uz nelielu skaitu PVN noteikumu, kas ir konstatēto problēmu pamatā. Sīkāka informācija ir iekļauta šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 7.4. iedaļā.

• Instrumenta izvēle

Tiek ierosināta direktīva, ar ko groza PVN direktīvu.

3. EX POST IZVĒRTĒJUMU, APSPIEŠANAS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

• Ex post izvērtējumi / spēkā esošo tiesību aktu atbilstības pārbaude

Priekšlikuma sagatavošanā tika izvērtēti spēkā esošajā PVN direktīvā paredzētie noteikumi par MVU. Novērtējums, kas iekļauts šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 8. pielikumā, jo īpaši pamatojas uz ES PVN sistēmas¹³ elementu retrospektīvu novērtējumu, ko 2011. gadā veica ārējais konsultants, un uz pētījumu par MVU režīmu, ko 2017. gadā veica cits ārējais konsultants.

• Apspriešanās ar ieinteresētajām personām

Apspriešanās stratēģijas mērķis bija apkopot ieinteresēto personu sniegtās atsauksmes par pašreiz spēkā esošajiem PVN noteikumiem attiecībā uz MVU un uzzināt to viedokļus par iespējamām izmaiņām šajos noteikumos.

¹² Līguma par Eiropas Savienību konsolidētā versija (OV C 326, 26.10.2012., 13. lpp.).

¹³ Nobeiguma ziņojums, Londona, 2011. gads; pieejams šādā tīmekļa vietnē:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/studies/report_evaluation_vat.pdf.

Stratēģija ietvēra i) 2017. gada pētījuma ietvaros veiktu apspriešanos ar 2000 mazo uzņēmumu; (ii) Eiropas Biznesa atbalsta tīkla¹⁴ vadīto MVU paneļa apspriešanos, kuras ietvaros tika saņemtas 1704 atsauksmes; (iii) atklātu sabiedrisko apspriešanu internetā, kas ilga 12 nedēļas, proti, no 2016. gada 20. decembra līdz 2017. gada 20. martam, un kuras ietvaros tika saņemtas 113 atsauksmes¹⁵; (iv) programmas “Fiscalis 2020” ietvaros rīkoti darbsemināru, kas veidots kā PVN nākotnes attīstības grupas (GFV) un PVN ekspertu darba grupas (VEG) kopīga sanāksme, lai tajā varētu piedalīties VEG iesaistītie uzņēmumu pārstāvji, un v) atsauksmes, kas saņemtas, izmantojot REFIT platformu¹⁶. Vērā tika ņemtas arī spontāni paustās atsauksmes.

- **Ekspertu atzinumu pieprasīšana un izmantošana**

Pamatā pārskatīšanai, uz ko balstās šis priekšlikums, galvenokārt ir analīze, ko veica 2017. gada pētījuma par MVU režīmu ietvaros. Šajā pētījumā tika novērtēts, kā PVN direktīvā iekļautie pašreizējie PVN noteikumi attiecībā uz MVU darbojas vietējā un ES līmenī. Tajā tika arī izskatītas iespējas pārskatīt pašreizējos noteikumus un analizēta šādu iespēju ietekme.

Turklāt šajā pārskatīšanā tika ņemti vērā vēl divi citi pētījumi, proti, 2016. gada pētījums par PVN modernizāciju attiecībā uz pārrobežu e-komerciju un 2011. gada pētījums, kas ietver ES PVN sistēmas elementu retrospektīvu novērtējumu.

- **Ietekmes novērtējums**

Priekšlikuma ietekmes novērtējumu 2017. gada 13. septembrī izskatīja Regulējuma kontroles padome. Padome sniedza pozitīvu atzinumu par priekšlikumu un vairākus ieteikumus, kas tika ņemti vērā. Padomes atzinums, ieteikumi un paskaidrojums par to, kā tie ir ņemti vērā, ir iekļauti šim priekšlikumam pievienotā Komisijas dienestu darba dokumenta 1. pielikumā.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šī iniciatīva ir daļa no REFIT programmas. Saskaņā ar Komisijas darba programmu¹⁷, kurā bija izklāstītas jaunās iniciatīvas, kas saskaņā ar šo programmu jāpieņem 2017. gadā, MVU pārskatīšana tika iekļauta Komisijas prioritātē¹⁸ “*Padziļināts un taisnīgāks iekšējais tirgus ar spēcīgāku rūpniecisko pamatu*”.

Priekšlikums palīdz īstenot ar REFIT saistītos mērķus, proti, i) samazināt PVN slogu MVU un nodokļu administrācijām un ii) samazināt kropļojumus ES līmenī, lai MVU varētu pilnībā izmantot vienotā tirgus sniegtās priekšrocības. Jo īpaši paredzams, ka saskaņā ar šo iniciatīvu

¹⁴ Eiropas Biznesa atbalsta tīkls (EEN) ir projekts, ko vada Eiropas Komisija (Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD), kas palīdz uzņēmumiem radīt inovācijas un attīstīties starptautiskā mērogā. Tas ir pasaulē lielākais uz starptautisku darbību orientēto MVU atbalsta tīkls. Šis tīkls aptver 600 partnerus visās ES valstīs un vairāk nekā 30 valstīs ārpus ES.

¹⁵ No dalībniekiem saņemtās atsauksmes un pilns ziņojums par rezultātiem ir pieejami Nodokļu politikas un muitas savienības ĢD [tīmekļa vietnē](#).

¹⁶ Skatīt jo īpaši REFIT platformu, ieinteresēto personu ierosinājumus, XVIII — Nodokļu politika un muitas savienība, kas pieejama [tīmekļa vietnē \[https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf\]\(https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf\)](https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/taxation_and_customs_union.pdf).

¹⁷ 1. pielikums Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Komisijas 2017. gada darba programma” ([COM\(2016\) 710 final](#)), 3. lpp.

¹⁸ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Komisijas 2017. gada darba programma” ([COM\(2016\) 710 final](#)), 8.-9. lpp. (4. prioritāte). Komisijas prioritātes ir izklāstītas [politiskajās pamatnostādnēs](#), kas tika iesniegtas Komisijas pilnvaru sākumā.

atbilstības nodrošināšanas izmaksas MVU tiks samazinātas par 18 % salīdzinājumā ar pamatscenāriju, kas izklāstīts ietekmes novērtējumā (EUR 56,1 miljards gadā, salīdzinot ar EUR 68 miljardiem gadā pašlaik). Paredzams ka MVU veiktās pārrobežu tirdzniecības darbības Eiropas Savienībā palielināsies par 13,5 %. Tam vajadzētu pozitīvi ietekmēt gan brīvprātīgu atbilstības nodrošināšanu, gan uzņēmumu konkurētspēju. Sīkāku informāciju skatīt šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 6. un 7. iedaļā.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Priekšlikumam nebūs nelabvēlīgas ietekmes uz ES budžetu.

5. CITI ELEMENTI

- **Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība**

Priekšlikuma īstenošana tiks uzraudzīta kā daļa no Komisijas pienākumiem nodrošināt, ka ES tiesību akti PVN jomā tiek piemēroti pareizi. Turklāt Komisija un dalībvalstis uzraudzīs un izvērtēs, vai šī iniciatīva darbojas pareizi, kā arī to, cik lielā mērā ir īstenoti tās mērķi, pamatojoties uz rādītājiem, kas noteikti šim priekšlikumam pievienotā ietekmes novērtējuma 8. iedaļā.

- **Priekšlikuma galveno noteikumu pārskats**

Šā priekšlikuma galvenie noteikumi ir šādi:

- (1) mazajiem uzņēmumiem piemērojamo atbrīvojumu attiecināt uz visiem atbilstīgajiem ES uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie veic vai neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā tiks piemērots PVN un būs pieejams atbrīvojums;
- (2) noteikt valstu atbrīvojuma robežvērtības atjauninātu maksimālo līmeni;
- (3) ieviest pārejas periodu, kura laikā mazie uzņēmumi, kas uz laiku pārsniedz atbrīvojuma robežvērtību, varēs turpināt izmantot atbrīvojumu;
- (4) ieviest vienkāršotas PVN saistības gan no nodokļa atbrīvotajiem, gan neatbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem.

Konkrēto priekšlikuma noteikumu detalizēts skaidrojums

1. panta 1.-7. punktā, 13., 17., 19. un 20. punktā ir ierosināti vairāki grozījumi, kas attiecas uz atjauninājumiem, tehniskajām korekcijām un atsaucēm uz MVU atbrīvojumu, kas paredzēti citos PVN direktīvas noteikumos.

Ar 1. panta 8. punktu ir ieviests jauns 280.a pants, kurā sniegtas tādu dažādu jēdzienu definīcijas, kas nepieciešami, lai piemērotu PVN direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā paredzētā īpašā režīma noteikumus.

Jēdziena “mazie uzņēmumi” definīcija palīdz precizēt šos noteikumus un palielināt tiesisko noteiktību nodokļu maksātājiem. Tā aptvertu visus uzņēmumus, kuru gada apgrozījums Savienības vienotajā tirgū nepārsniedz EUR 2 000 000. Attiecībā uz šo uzņēmumu PVN režīmu šādas definīcijas ieviešana ļauj noteikt vienkāršošanas pasākumus, kas vērsti uz

uzņēmumiem, kas ekonomiskā ziņā ir mazie uzņēmumi, lai arī to apgrozījums pārsniedz atbrīvojuma robežvērtību. Tādējādi mazo uzņēmumu paplašinātā kategorija ietver uzņēmumus, kas atbrīvoti no PVN, kā arī uzņēmumus, kuriem ir tiesības uz atbrīvojumu, bet kuri ir izvēlējušies piemērot parastos noteikumus vai kuru apgrozījums pārsniedz atbrīvojuma robežvērtību un kuriem tādējādi tiek uzlikts nodoklis, pamatojoties uz parastajiem noteikumiem.

Ir ieviestas arī divas apgrozījuma definīcijas, lai atvieglotu valstu atbrīvojuma robežvērtības (“gada apgrozījums dalībvalstī”) un atbilstības nosacījuma, kas attiecas uz uzņēmējdarbību neveicošiem mazajiem uzņēmumiem (“gada apgrozījums Savienībā”), piemērošanu.

1. panta 9., 10. un 16. punktā ir paredzētas izmaiņas, kas izriet no diferencēto nodokļa atvieglojumu atcelšanas, attiecībā uz kuriem ir konstatēts, ka tie sarežģī situāciju un dod mazu ieguldījumu mazo uzņēmumu atbilstības nodrošināšanas sloga samazināšanā. Tāpēc šis pasākumu būtu jāatceļ.

Ar 1. panta 11. punktu groza 283. panta 1. punktu attiecībā uz uzņēmējdarbību neveicošu uzņēmumu izslēgšanu no atbrīvojuma. Šis grozījums ir nepieciešams, lai atbrīvojumu darītu pieejamu ES uzņēmumiem, kas neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā tie īsteno ar PVN aplikamas preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanu.

Ar 1. panta 12. punktu groza 284. pantu, lai definētu jauno darbības jomu mazo uzņēmumu atbrīvojumam, kas arī turpmāk dalībvalstīm būs fakultatīvs. Dalībvalstīm, kuras nolems ieviest MVU atbrīvojumu, būs iespēja noteikt robežvērtību tādā līmenī, kas vislabāk atspoguļo to īpašo ekonomisko un juridisko kontekstu. Tomēr, lai nodrošinātu, ka atbrīvojums tiek piemērots tikai mazajiem uzņēmumiem, un lai ierobežotu atbrīvojuma iespējamo kropļojošo ietekmi, PVN direktīvā tiks noteikta visām dalībvalstīm kopīga maksimāli pieļaujamā atbrīvojuma robežvērtība. Atbrīvojums būs pieejams visiem atbilstīgajiem ES uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie veic vai neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā tie īsteno ar PVN aplikamas preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanu.

Attiecībā uz visiem mazajiem uzņēmumiem, kuri var izmantot atbrīvojumu dalībvalstī, kurā tie neveic uzņēmējdarbību, ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem: i) uzņēmuma gada apgrozījums šajā dalībvalstī (“gada apgrozījums dalībvalstī”) nedrīkst pārsniegt tajā piemērojamo atbrīvojuma robežvērtību un ii) uzņēmuma kopējais apgrozījums vienotajā tirgū (gada apgrozījums Savienībā) nedrīkst pārsniegt EUR 100 000. Pēdējam minētajam atbilstības nosacījumam būtu jānovērš ļaunprātīga izmantošana no lielo uzņēmumu puses, kuri, ja nebūtu noteikta kopējā ES apgrozījuma robežvērtība, varētu saņemt MVU paredzētus atbrīvojumus vairākās dalībvalstīs (piemēram, ja to apgrozījums katrā dalībvalstī būtu mazāks par piemērojamo MVU atbrīvojuma robežvērtību), neraugoties uz lielu kopējo apgrozījumu.

Lai nodrošinātu atbrīvojuma nosacījumu piemērošanas efektīvu kontroli, dalībvalstij, kurā uzņēmums, kurš izmanto atbrīvojumu citā dalībvalstī, veic uzņēmējdarbību, ir jāapkopo visa attiecīgā informācija par šā uzņēmuma apgrozījumu. Tāpēc, ja mazais uzņēmums izmanto atbrīvojumu dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā tas veic uzņēmējdarbību, tad uzņēmējdarbības veikšanas vietas dalībvalstij būs jānodrošina, ka mazais uzņēmums precīzi deklarē gada apgrozījumu Savienībā un gada apgrozījumu dalībvalstī, un jāinformē nodokļu iestādes citās attiecīgajās dalībvalstīs, kurās mazais uzņēmums veic piegādes vai sniedz pakalpojumus.

Ar 1. panta 14. punktu groza 288. pantu, lai precizētu, kuri darījumi būtu jāņem vērā, aprēķinot gada apgrozījumu, kas kalpotu par atsauci atbrīvojuma piemērošanai mazajiem uzņēmumiem.

Ar 1. panta 15. punktu iekļauj jaunu 288.a pantu, ar ko ievieš pārejas periodu attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem, kuri izmanto MVU atbrīvojumu un kuru apgrozījums pārsniedz atbrīvojuma robežvērtību attiecīgajā gadā. Šādiem uzņēmumiem ir atļauts turpināt izmantot MVU atbrīvojumu šajā attiecīgajā gadā ar nosacījumu, ka to apgrozījums minētajā gadā nepārsniedz piemērojamo MVU robežvērtību par vairāk nekā 50 %. Šis noteikums ietver divus beigupunktus šim pārejas periodam, kas kalpo kā drošības līdzeklis pret šā pasākuma ļaunprātīgu izmantošanu: ar laiku saistīts beigupunkts (1. gads) un ar apgrozījumu saistīts beigupunkts (piemērojamās atbrīvojuma robežvērtības pārsniegšana par vairāk nekā 50 %).

Ar 1. panta 18. punktu ievieš jaunu 2.a iedaļu par vienkāršošanas pasākumiem, kas paredzēti gan no nodokļa atbrīvotajiem, gan neatbrīvotajiem uzņēmumiem. Ar jauno 1. apakšiedaļu atbrīvojuma shēmā ir iekļautas vairākas vienkāršotas saistības no nodokļa atbrīvotajiem uzņēmumiem (reģistrācija, rēķinu sagatavošana, uzskaitē un PVN deklarācijas). Turklāt dalībvalstis patur iespēju no nodokļa atbrīvotos mazos uzņēmumus atbrīvot no citām saistībām, kas minētas 213. līdz 271. pantā.

Jaunajā 2. apakšiedalā ir paredzētas vairākas vienkāršotas saistības attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem, kuri negūst labumu no MVU atbrīvojuma. Šādi uzņēmumi varētu būt gan tie, kuriem ir tiesības uz atbrīvojumu, bet kuri izvēlējušies aplikšanu ar nodokli saskaņā ar vispārīgajiem noteikumiem, gan uzņēmumi, kuru apgrozījums pārsniedz atbrīvojuma robežvērtību, bet nepārsniedz EUR 2 000 000, un kas tādējādi jaunās ieviestās definīcijas izpratnē ir uzskatāmi par mazajiem uzņēmumiem. Tā kā atbrīvotie uzņēmumi nevar atskaitīt PVN priekšnodokli, ar šo atbrīvojumu netiktu risinātas visu atbilstīgo uzņēmumu problēmas. Jo īpaši, mazie uzņēmumi, kuri piegādā preces un sniedz pakalpojumus citiem nodokļa maksātājiem, var dot priekšroku aplikšanai ar nodokli, pamatojoties uz vispārīgajiem noteikumiem. Tādējādi šādu uzņēmumu PVN saistību izpildes izmaksu samazināšana ir saistīta ar šo uzņēmumu PVN saistību vienkāršošanu, nevis pašu atbrīvojumu.

Tāpēc dalībvalstīm būtu arī jādefinē vienkāršotu PVN saistību kopums mazajiem uzņēmumiem, kas nav atbrīvoti no nodokļa. Šajā kopumā būtu jāiekļauj vienkāršota reģistrācija un uzskaitē un ilgāki taksācijas periodi, kā rezultātā PVN deklarācijas tiktu iesniegtas retāk. No nodokļa neatbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem vajadzētu būt iespējai izvēlēties piemērot parastos taksācijas periodus.

Priekšlikums

PADOMES DIREKTĪVA,

ar ko Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu groza attiecībā uz īpašo režīmu mazajiem uzņēmumiem

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu²,

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Ar Padomes Direktīvu 2006/112/EK³ dalībvalstīm ir atļauts turpināt piemērot īpašus režīmus mazajiem uzņēmumiem saskaņā ar kopējiem noteikumiem un ciešākas saskaņošanas nolūkā. Tomēr šie noteikumi ir novecojuši un nemazina atbilstības nodrošināšanas slogu mazajiem uzņēmumiem, jo tie bija paredzēti kopējai pievienotās vērtības nodokļa (PVN) sistēmai, kas balstās uz nodokļa uzlikšanu izcelsmes dalībvalstī.
- (2) PVN rīcības plānā⁴ Komisija paziņoja par visaptverošu vienkāršošanas pasākumu kopumu mazajiem uzņēmumiem, kuru mērķis ir samazināt šo uzņēmumu administratīvo slogu un palīdzēt izveidot finanšu vidi, kas veicinātu to izaugsmi un pārrobežu tirdzniecības attīstību. Tas nozīmētu mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pārskatīšanu, kā izklāstīts paziņojumā par turpmākajiem pasākumiem PVN rīcības plāna īstenošanai⁵. Tādējādi mazajiem uzņēmumiem paredzētā īpašā režīma pārskatīšana ir svarīgs elements reformu paketē, kas izklāstīta PVN rīcības plānā.
- (3) Šā īpašā režīma pārskatīšana ir cieši saistīta ar Komisijas priekšlikumu, kurā izklāstīti principi attiecībā uz galīgo PVN sistēmu uzņēmumu savstarpējai pārrobežu tirdzniecībai starp dalībvalstīm, kuras pamatā ir nodokļa uzlikšana preču pārrobežu

¹ OV C [...], [...], [...]. lpp.

² OV C [...], [...], [...]. lpp.

³ OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp.

⁴ Komisijas Paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā "Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks pieņemt lēmumu" (COM(2016)148 *final*, 7.4.2016.).

⁵ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par rīcības plānu PVN jomā "Turpmākie pasākumi PVN rīcības plāna īstenošanai. Ceļā uz vienotu ES PVN zonu — laiks rīkoties"(COM(2017) 566 *final*, 4.10.2017.).

piegādēm galamērķa dalībvalstī⁶. Attiecībā uz PVN sistēmas pāreju uz nodokļu uzlikšanu galamērķī, ir konstatēts, ka vairāki pašreiz spēkā esošie noteikumi nav piemēroti uz galamērķi balstītai nodokļu sistēmai.

- (4) Lai risinātu jautājumu par pārmērīgu administratīvo slogu, ar ko saskaras mazie uzņēmumi, vienkāršošanas pasākumiem vajadzētu būt pieejamiem ne tikai uzņēmumiem, kuri ir atbrīvoti no nodokļa saskaņā ar spēkā esošajiem noteikumiem, bet arī uzņēmumiem, kuri ekonomiskā izteiksmē uzskatāmi par mazajiem uzņēmumiem. PVN noteikumu vienkāršošanas nolūkā uzņēmumi tiktu uzskatīti par “mazajiem uzņēmumiem”, ja to apgrozījums ļautu tos kvalificēt kā mikrouzņēmumus saskaņā ar vispārīgo definīciju, kas paredzēta Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK⁷.
- (5) Īpašais režīms mazajiem uzņēmumiem ļauj piešķirt atbrīvojumu tikai tiem uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā ir jāmaksā PVN. Tas negatīvi ietekmē konkurenci attiecībā uzņēmumiem, kuri neveic uzņēmējdarbību vienotajā tirgū. Lai risinātu šo jautājumu un nepieļautu turpmākus kropļojumus, kas izriet no pārejas uz nodokļu uzlikšanu galamērķī, arī mazajiem uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā ir jāmaksā PVN, būtu jāļauj gūt labumu no atbrīvojuma.
- (6) Mazie uzņēmumi var gūt labumu no atbrīvojuma tikai tad, ja to gada apgrozījums ir mazāks par noteikto robežvērtību, ko piemēro dalībvalstī, kurā ir jāmaksā PVN. Nosakot robežlielumu, dalībvalstīm būtu jāievēro Direktīvā 2006/112/EK paredzētie noteikumi par robežvērtībām. Šie noteikumi, no kuriem lielākā daļa tika ieviesti 1977. gadā, vairs nav piemēroti.
- (7) Vienkāršošanas nolūkos vairākām dalībvalstīm ir uz laiku atļauts piemērot robežvērtību, kas pārsniedz saskaņā ar Direktīvu 2006/112/EK atļauto robežvērtību. Tā kā nav lietderīgi turpināt grozīt vispārīgos noteikumus, izmantojot ar atkāpi piešķirtos pasākumus, būtu jāatjaunina noteikumi par robežvērtībām.
- (8) Dalībvalstīm būtu jāļauj noteikt savu valsts atbrīvojuma robežvērtību tādā līmenī, kas vislabāk atbilst viņu ekonomiskajiem un politiskajiem apstākļiem, ievērojot šajā direktīvā noteikto maksimālo robežvērtību. Šajā saistībā ir jāprecizē, ka, gadījumos, kad dalībvalstis piemēro dažādas robežvērtības, tām būtu jābalstās uz objektīviem kritērijiem.
- (9) Gada apgrozījuma robežvērtību, kas ir pamats atbrīvojuma piešķiršanai saskaņā ar šo īpašo režīmu, veido tikai tādu preču piegāžu un pakalpojumu sniegšanas kopējā vērtība, ko veic mazais uzņēmums dalībvalstī, kurā ir piešķirts atbrīvojums. Ja uzņēmums, kas neveic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī, varētu izmantot šādu atbrīvojumu neatkarīgi no tā apgrozījuma citās dalībvalstīs, varētu rasties konkurences kropļojumi. Lai mazinātu šādus konkurences kropļojumus un nodrošinātu ieņēmumu aizsardzību, būtu jānosaka, ka tikai uzņēmumi, kuru gada apgrozījums Savienībā nepārsniedz noteiktu robežvērtību, var izmantot atbrīvojumu dalībvalstī, kurā tie neveic uzņēmējdarbību.
- (10) Lai nodrošinātu, ka mazie uzņēmumi netiek atturēti no savas uzņēmējdarbības attīstīšanas, un lai garantētu pakāpenisku pāreju no atbrīvojuma uz nodokļa

⁶ Priekšlikums Padomes Direktīvai, ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz pievienotās vērtības nodokļa sistēmas atsevišķu noteikumu saskaņošanu un vienkāršošanu un galīgās nodokļa uzlikšanas sistēmas ieviešanu tirdzniecībā starp dalībvalstīm (COM(2017) 569 final, 4.10.2017.).

⁷ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

piemērošanu, mazajiem uzņēmumiem, kuru apgrozījums nepārsniedz noteiktu robežvērtību, būtu jāļauj arī turpmāk gūt labumu no atbrīvojuma ierobežotu laikposmu.

- (11) Lai samazinātu atbilstības nodrošināšanas slogu mazajiem uzņēmumiem, būtu jāvienkāršo arī šo uzņēmumu saistības. Ņemot vērā to, ka saistību nepieciešamība ir atšķirīga un lielā mērā atkarīga no tā, vai mazie uzņēmumi ir atbrīvoti no PVN, būtu jāievieš vienkāršoto saistību atšķirīgi kopumi.
- (12) Ja ir piemērojams atbrīvojums, mazajiem uzņēmumiem, kas to izmanto, būtu vismaz jānodrošina piekļuve vienkāršotām PVN reģistrācijas, rēķinu sagatavošanas, uzskaites un ziņošanas saistībām.
- (13) Turklāt, lai nodrošinātu atbilstību nosacījumiem attiecībā uz atbrīvojumu, ko dalībvalsts piešķir uzņēmumiem, kuri tajā neveic uzņēmējdarbību, ir nepieciešams pieprasīt iepriekšēju paziņojumu par šo uzņēmumu nodomu izmantot atbrīvojumu. Mazajam uzņēmumam šāds paziņojums būtu jāiesniedz dalībvalstij, kurā tas veic uzņēmējdarbību. Pēc tam minētajai dalībvalstij, pamatojoties uz šā uzņēmuma deklarētajiem apgrozījuma datiem, šī informācija būtu jāpaziņo citām attiecīgajām dalībvalstīm.
- (14) Papildus atbrīvojumam no PVN īpašās shēmas ļauj arī izmantot diferencētus nodokļa atvieglojumus. Diferencēti nodokļa atvieglojumi sarežģī situāciju un dod mazu ieguldījumu mazo uzņēmumu atbilstības nodrošināšanas sloga samazināšanā. Tāpēc šis pasākums būtu jāatceļ.
- (15) Lai samazinātu atbilstības nodrošināšanas slogu mazajiem uzņēmumiem, kuri nav atbrīvoti no nodokļa, dalībvalstīm būtu jāpieprasa vienkāršot PVN reģistrāciju un uzskaiti un pagarināt taksācijas periodus, lai nodrošinātu retāku PVN deklarāciju iesniegšanu.
- (16) Lai palīdzētu mazajiem uzņēmumiem, kuriem ir grūtības samaksāt PVN kompetentajai iestādei, jo tie vēl nav saņēmuši samaksu no saviem klientiem, dalībvalstis saskaņā ar izvēles shēmu var atļaut nodokļa maksātājiem PVN deklarēšanai izmantot naudas līdzekļu uzskaites shēmu. Šī shēma būtu jāgroza, lai to saskaņotu ar mazo uzņēmumu definīciju.
- (17) Šīs direktīvas mērķi, proti, samazināt atbilstības nodrošināšanas slogu mazajiem uzņēmumiem, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un tāpēc to var labāk īstenot Savienības līmenī. Tādējādi ES var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar 5. pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.
- (18) Saskaņā ar dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁸ dalībvalstis ir apņēmušās pamatos gadījumos paziņojumam par saviem transponēšanas pasākumiem pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts pieņemtos transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (19) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2006/112/EK,

⁸ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvu 2006/112/EK groza šādi:

- 1) direktīvas 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) daļu aizstāj ar šādu:

“i) nodokļa maksātājs, kas rīkojas kā tāds, vai juridiska persona, kas nav nodokļa maksātāja, ja pārdevējs ir nodokļa maksātājs, kas rīkojas kā tāds un kam nav tiesības uz 284. pantā paredzēto mazo uzņēmumu atbrīvošanu no nodokļa un uz ko neattiecas 33. vai 36. pants”;
- 2) direktīvas 139. pantu groza šādi:
 - a) 1. punkta pirmo daļu aizstāj ar šādu:

“Šis direktīvas 138. panta 1. punktā paredzētais atbrīvojums no nodokļa neattiecas uz preču piegādi, ko veic nodokļa maksātāji, uz kuriem attiecas 284. pantā paredzētais atbrīvojums mazajiem uzņēmumiem.”;
 - b) 2. punktu aizstāj ar šādu:

“2. Šis direktīvas 138. panta 2. punkta b) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums no nodokļa neattiecas uz akcīzes preču piegādi, ko veic nodokļa maksātāji, uz kuriem attiecas 284. pantā paredzētais atbrīvojums mazajiem uzņēmumiem.”;
- 3) direktīvas 167.a pantu groza šādi:
 - a) panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“Dalībvalstis, kuras piemēro šā panta pirmajā daļā minēto izvēles shēmu, nosaka robežvērtību nodokļa maksātājiem, kas izmanto shēmu to teritorijā, pamatojoties uz 288. pantā noteikto nodokļa maksātāja gada apgrozījumu. Šī robežvērtība nepārsniedz EUR 2 000 000 vai līdzvērtīgu summu attiecīgās valsts valūtā.”;
 - b) trešo daļu svītro;
- 4) direktīvas 220.a panta 1. punktā pievieno šādu c) apakšpunktu:

“c) ja nodokļa maksātājs ir mazais uzņēmums, kā noteikts 280.a pantā.”;
- 5) direktīvas 270. panta a) punktu aizstāj ar šādu:

“a) viņu piegādāto preču un sniegto pakalpojumu gada kopējā vērtība bez PVN par vairāk nekā EUR 35 000 (vai līdzvērtīgu summu attiecīgās valsts valūtā) nepārsniedz gada apgrozījuma summu, ko izmanto kā atsauci, saskaņā ar 284. pantu iesniedzot pieteikumu mazo uzņēmumu atbrīvojumam.”;
- 6) svītro 272. panta 1. punkta d) apakšpunktu;
- 7) direktīvas 273. panta otro daļu aizstāj ar šādu:

“ Pirmajā daļā paredzēto izvēles iespēju nevar izmantot tam, lai noteiktu citus ar rēķinu sagatavošanu saistītus pienākumus papildus tiem, kas noteikti 3. nodaļā, vai noteiktu citus pienākumus mazajiem uzņēmumiem papildus tiem, kas paredzēti XII sadaļas 1. nodaļas 2.a iedaļā.”;
- 8) direktīvas XII sadaļas 1. nodaļā iekļauj šādu -1. iedaļu:

“-1. iedaļa Definīcija

280.a pants

Šajā nodaļā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “mazais uzņēmums” ir jebkurš nodokļa maksātājs, kas veic uzņēmējdarbību Kopienā un kura gada apgrozījums Savienībā nepārsniedz EUR 2 000 000 vai līdzvērtīgu summu attiecīgās valsts valūtā;
 - 2) “gada apgrozījums dalībvalstī” ir attiecīgajā dalībvalstī nodokļa maksātāja piegādāto preču un sniegto pakalpojumu gada kopējā vērtība bez PVN;
 - 3) “gada apgrozījums Savienībā” ir nodokļa maksātāja Kopienas teritorijā piegādāto preču un sniegto pakalpojumu gada kopējā vērtība bez PVN.”;
- 9) direktīvas XII SADAĻAS 1. NODAĻAS 2. iedaļu aizstāj ar šādu:
“**Atbrīvojumi**”:
- 10) direktīvas 282. pantu aizstāj ar šādu:

“282. pants

Šajā iedaļā paredzētie atbrīvojumi attiecas uz preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, ko veic mazie uzņēmumi.”;

- 11) svītros 283. panta 1. punkta c) apakšpunktu;
- 12) direktīvas 284. pantu aizstāj ar šādu:

“284. pants

1. Dalībvalstis var atbrīvot no nodokļa preču piegādi un pakalpojumu sniegšanu, ko šo dalībvalstu teritorijā veic mazie uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību šajā teritorijā un kuru gada apgrozījums, kas attiecināms uz šādu piegādi un sniegšanu, dalībvalstī nepārsniedz robežvērtību, ko šā atbrīvojuma piemērošanai noteikušas minētās dalībvalstis.

Pamatojoties uz objektīviem kritērijiem, dalībvalstis var noteikt atšķirīgas robežvērtības attiecībā uz dažādām uzņēmējdarbības nozarēm. Tomēr šīs robežvērtības nedrīkst pārsniegt EUR 85 000 vai līdzvērtīgu summu attiecīgās valsts valūtā.

2. Dalībvalstis, kuras ir ieviesušas atbrīvojumu attiecībā uz mazajiem uzņēmumiem, piemēro atbrīvojumu arī preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanai savā teritorijā, ko īsteno uzņēmumi, kuri veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī, ar noteikumu, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) attiecīgā mazā uzņēmuma gada apgrozījums Savienībā nepārsniedz EUR 100 000;
- b) vērtība piegādēm dalībvalstī, kurā uzņēmums neveic uzņēmējdarbību, nepārsniedz robežvērtību, ko šajā dalībvalstī piemēro, lai piešķirtu atbrīvojumu uzņēmumiem, kuri veic uzņēmējdarbību minētajā dalībvalstī.

3. Dalībvalstis veic atbilstīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka mazie uzņēmumi, kuri gūst labumu no atbrīvojuma, atbilst 1. un 2. punktā minētajiem nosacījumiem.

4. Pirms atbrīvojuma izmantošanas citās dalībvalstīs mazais uzņēmums informē dalībvalsti, kurā tas veic uzņēmējdarbību.

Ja mazais uzņēmums izmanto atbrīvojumu dalībvalstīs, kas nav dalībvalsts, kurā tas veic uzņēmējdarbību, uzņēmējdarbības veikšanas vietas dalībvalsts veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka mazais uzņēmums precīzi deklarē gada apgrozījumu Savienībā un gada apgrozījumu dalībvalstī un informē to attiecīgo citu dalībvalstu nodokļu iestādes, kurās mazais uzņēmums veic preču piegādi vai sniedz pakalpojumus.”;

13) svītro 285., 286. un 287. pantu;

14) direktīvas 288. pantu aizstāj ar šādu:

“288. pants

Gada apgrozījums, ko ņem par pamatu 284. pantā paredzētā atbrīvojuma piemērošanai, sastāv no šādām summām bez PVN:

- 1) piegādāto preču un sniegto pakalpojumu vērtība, ciktāl šīs preces un pakalpojumi ir apliekami ar nodokli, ja tos piegādā no nodokļa neatbrīvota persona;
- 2) to darījumu vērtība, kuri atbrīvoti, atskaitot iepriekšējā stadijā samaksāto PVN, saskaņā ar 98. un 138. pantu;
- 3) to darījumu vērtība, kuri atbrīvoti saskaņā ar 146. līdz 149. pantu un 151., 152. un 153. pantu;
- 4) darījumu ar nekustamajiem īpašumiem, 135. panta 1. punkta b) līdz g) apakšpunktos norādīto finanšu darījumu un apdrošināšanas un pārapirošināšanas pakalpojumu vērtība, ja vien šie darījumi nav palīgdarījumi.

Tomēr, aprēķinot apgrozījumu, neņem vērā uzņēmuma materiālo vai nemateriālo kapitālieguldījuma preču atsavināšanu.”;

15) Iekļauj šādu 288.a pantu:

“288.a pants

Ja nākamā kalendārā gada laikā mazā uzņēmuma gada apgrozījums dalībvalstī nepārsniedz atbrīvojuma robežvērtību, kas minēta 284. panta 1. punktā, mazais uzņēmums var turpināt gūt labumu no atbrīvojuma attiecīgajā gadā ar noteikumu, ka tā gada apgrozījums dalībvalstī minētajā gadā nepārsniedz 284. panta 1. punktā noteikto robežvērtību par vairāk nekā 50 %.”;

16) direktīvas 290. pantā svītro otro teikumu;

17) svītro 291.–294. pantu;

18) XII sadaļas 1. nodaļā iekļauj šādu 2.a iedaļu:

“2.a iedaļa

Mazo uzņēmumu pienākumu vienkāršošana

1. apakšiedaļa

No nodokļa atbrīvotie mazie uzņēmumi

294.a pants

Šajā apakšiedaļā “no nodokļa atbrīvotais mazais uzņēmums” ir jebkurš mazais uzņēmums, kas gūst labumu no atbrīvojuma dalībvalstī, kurā ir jāmaksā PVN, kā paredzēts 284. panta 1. un 2. punktā.

294.b pants

Dalībvalstis no nodokļa atbrīvotos mazos uzņēmumus, kuri veic uzņēmējdarbību to teritorijā un kuri veic darījumus tikai konkrētajā dalībvalstī, var atbrīvot no pienākuma paziņot savas darbības sākumu saskaņā ar 213. pantu un identificēties ar individuālu numuru saskaņā ar 214. pantu.

Ja šī izvēles iespēja netiek izmantota vai gadījumos, kad mazajiem uzņēmumiem tiek pieprasīts paziņot to darbības sākumu un identificēties, dalībvalstis ievieš vienkāršotu procedūru šādu mazo uzņēmumu identificēšanai ar individuālu numuru.

294.c pants

No nodokļa atbrīvotos mazos uzņēmumus dalībvalstis atbrīvo no pienākuma izsniegt rēķinu saskaņā ar 220. pantu.

Dalībvalstis neuzliek pienākumu no nodokļa atbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem izsniegt rēķinu saskaņā ar 221. pantu.

294.d pants

Dalībvalstis var no nodokļa atbrīvotos mazos uzņēmumus atbrīvot no dažiem vai visiem uzskaites pienākumiem, kas noteikti XI sadaļas 4. nodaļā.

Ja dalībvalstis pieprasa, lai rēķini tiktu glabāti, tās nedrīkst noteikt citas prasības no nodokļa atbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem papildus tām, kas paredzētas valsts tiesību aktos, jomās, kas nav PVN un kas attiecas uz uzskaiti.

294.e pants

Dalībvalstis var atbrīvot mazos uzņēmumus no pienākuma iesniegt PVN deklarāciju, kas paredzēta 250. pantā.

Ja šī izvēles iespēja netiek izmantota, dalībvalstis atļauj šādiem no nodokļa atbrīvotajiem mazajiem uzņēmumiem iesniegt vienkāršotu PVN deklarāciju, kas attiecas uz vienu kalendāro gadu. Tomēr mazie uzņēmumi var izvēlēties piemērot taksācijas periodu, kas noteikts saskaņā ar 252. pantu.

294.f pants

Dalībvalstis var no nodokļa atbrīvotos mazos uzņēmumus atbrīvot no dažiem vai visiem pienākumiem, kas paredzēti 217. līdz 271. pantā.

2. apakšsadaļa **No nodokļa neatbrīvotie mazie uzņēmumi**

294. g pants

Dalībvalstis ievieš vienkāršotu procedūru, lai ļautu mazajiem uzņēmumiem, kuri negūst labumu no 284. pantā paredzētā atbrīvojuma, iegūt individuālu identifikācijas numuru nolūkā panākt atbilstību 214. panta prasībām.

294.h pants

Neatkarīgi no 244. līdz 248.a panta dalībvalstis nosaka vienkāršotus pienākumus saistībā ar rēķinu glabāšanu, ko veic mazie uzņēmumi.

294.i pants

Mazajiem uzņēmumiem PVN deklarācijā aptveramais taksācijas periods ir kalendārais gads. Tomēr mazie uzņēmumi var izvēlēties piemērot taksācijas periodu, kas noteikts saskaņā ar 252. pantu.

294.j pants

Neatkarīgi no 206. panta dalībvalstis nepieprasa mazajiem uzņēmumiem veikt starpmaksājumus.”;

19) direktīvas 314. panta c) punktu aizstāj ar šādu:

“c) cits nodokļa maksātājs, ciktāl uz šā cita nodokļa maksātāja veiktām preču piegādēm attiecas atbrīvojums maziem uzņēmumiem, kas paredzēts 284. pantā, un ciktāl šīs piegādes attiecas uz kapitālieguldījumu precēm;

20) direktīvas 334. panta c) punktu aizstāj ar šādu:

“c) cita nodokļa maksātāja interesēs, ciktāl šā cita nodokļa maksātāja preču piegādes veiktas saskaņā ar līgumu, kurā noteikts, ka par pārdošanu ir maksājama komisijas maksa, un ja uz tām attiecas atbrīvojums maziem uzņēmumiem, kas paredzēts 284. pantā, un ja šīs piegādes attiecas uz kapitālieguldījumu precēm;

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz 2022. gada 30. jūnijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās šos noteikumus piemēro no 2022. gada 1. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarīt šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.
Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*